

Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem
Internationale Kommission zum Schutz der Oder gegen Verunreinigung
Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním

SPRAWOZDANIE

**o zdarzeniach/awariach
zgłoszonych w okresie
od 1 stycznia do 31 grudnia 2023
zgodnie z Międzynarodowym
Planem Ostrzegawczo-Alarmowym
dla Odry (MPOA)**

Wrocław 2024

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Międzynarodowe Główne Centrale Ostrzegawcze	3
3. Wykaz awarii i zdarzeń w latach 1999 – 2022	5
4. Szczegółowe zestawienie meldunków o zdarzeniach lub awariach przekazanych zgodnie z MPOA w okresie od 1.01.2023 do 31.12.2023 roku.....	7

Załącznik 1: Zestawienie zdarzeń/awarii zgłoszonych zgodnie z Międzynarodowym Planem Ostrzegawczo-Alarmowym dla Odry (MPOA) w okresie od 1.01.2023 do 31.12.2023 roku.	10
--	----

1. Wprowadzenie

Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem (MKOOpZ) tuż po swoim utworzeniu rozpoczęła prace nad dokumentem, który opisywałby system ostrzegania i alarmowania, służący do przekazywania informacji o miejscu, czasie i skali gwałtownego zanieczyszczenia substancjami zagrażającymi jakości wody w dorzeczu Odry. Efektem tych prac było zatwierdzenie podczas 3. Posiedzenia Przewodniczących Delegacji MKOOpZ w dniach 16-18 października 2000 r. we Wrocławiu „Międzynarodowego Planu Ostrzegawczo-Alarmowego dla Odry” (MPOA).

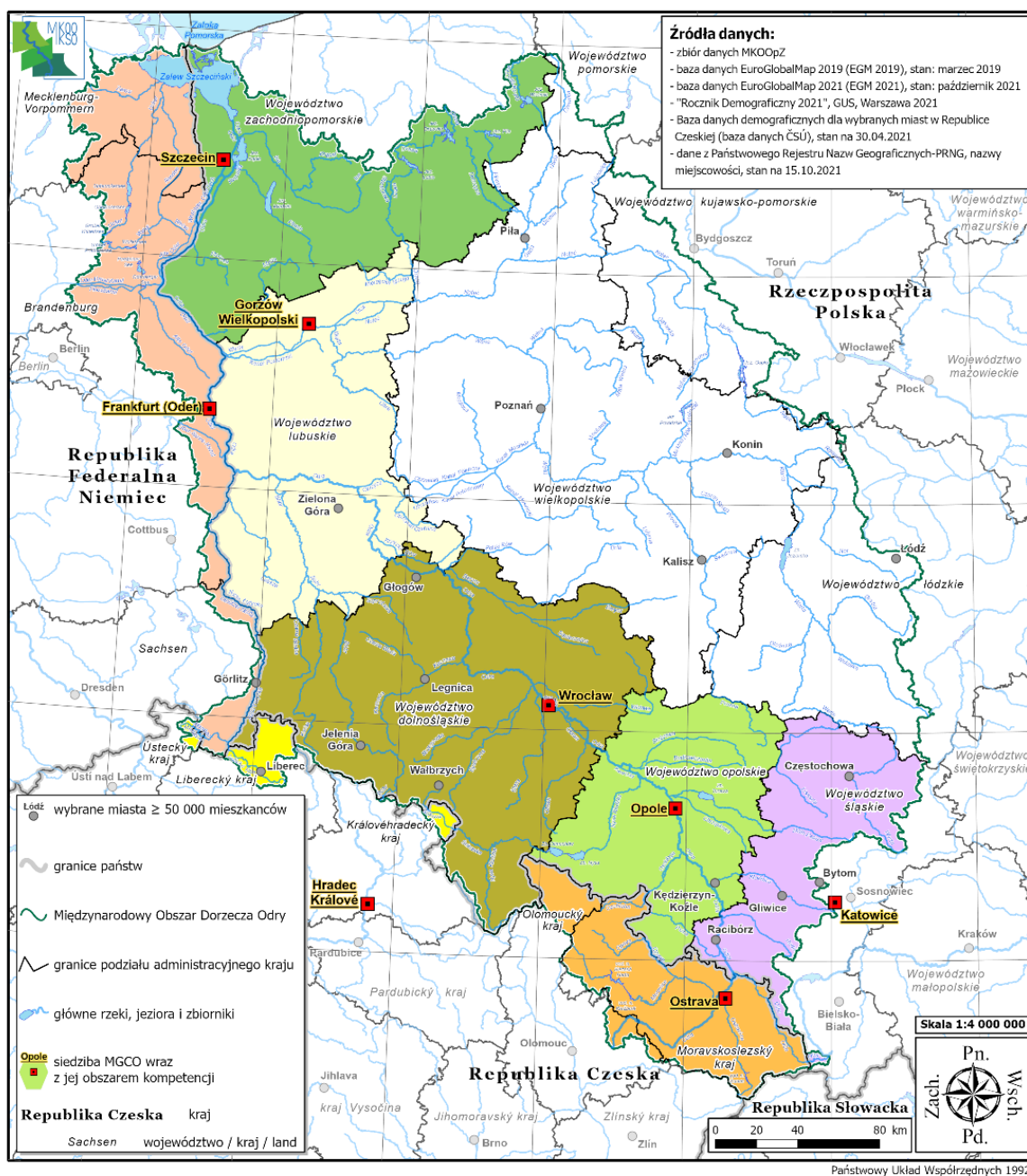
Dokument ten był regularnie dostosowywany na podstawie nowych informacji i doświadczeń, analizowany pod kątem bieżących wymagań, jak również testowany. Uzupełniany i aktualizowany na bieżąco MPOA został ponownie uchwalony w roku 2008, a następnie w roku 2015.

Po katastrofie ekologicznej na Odrze, która miała miejsce latem 2022 roku, MKOOpZ postanowiła zweryfikować i zaktualizować MPOA z 2015 roku. Główny nacisk położono na doprecyzowanie kryteriów alarmowych, definicji awarii oraz dróg przekazywania meldunków. Aktualizacja planu spowodowała rozszerzenie jego stosowania również w przypadku zdarzeń niebędących awariami, a powodowanych innymi zagrożeniami środowiskowymi, atmosferycznymi lub hydro-geologicznymi (np. zakwit złotej algi, niski stan wody, wysoka temperatura, wyrzut toksyn, ruchy tektoniczne, erozja brzegu).

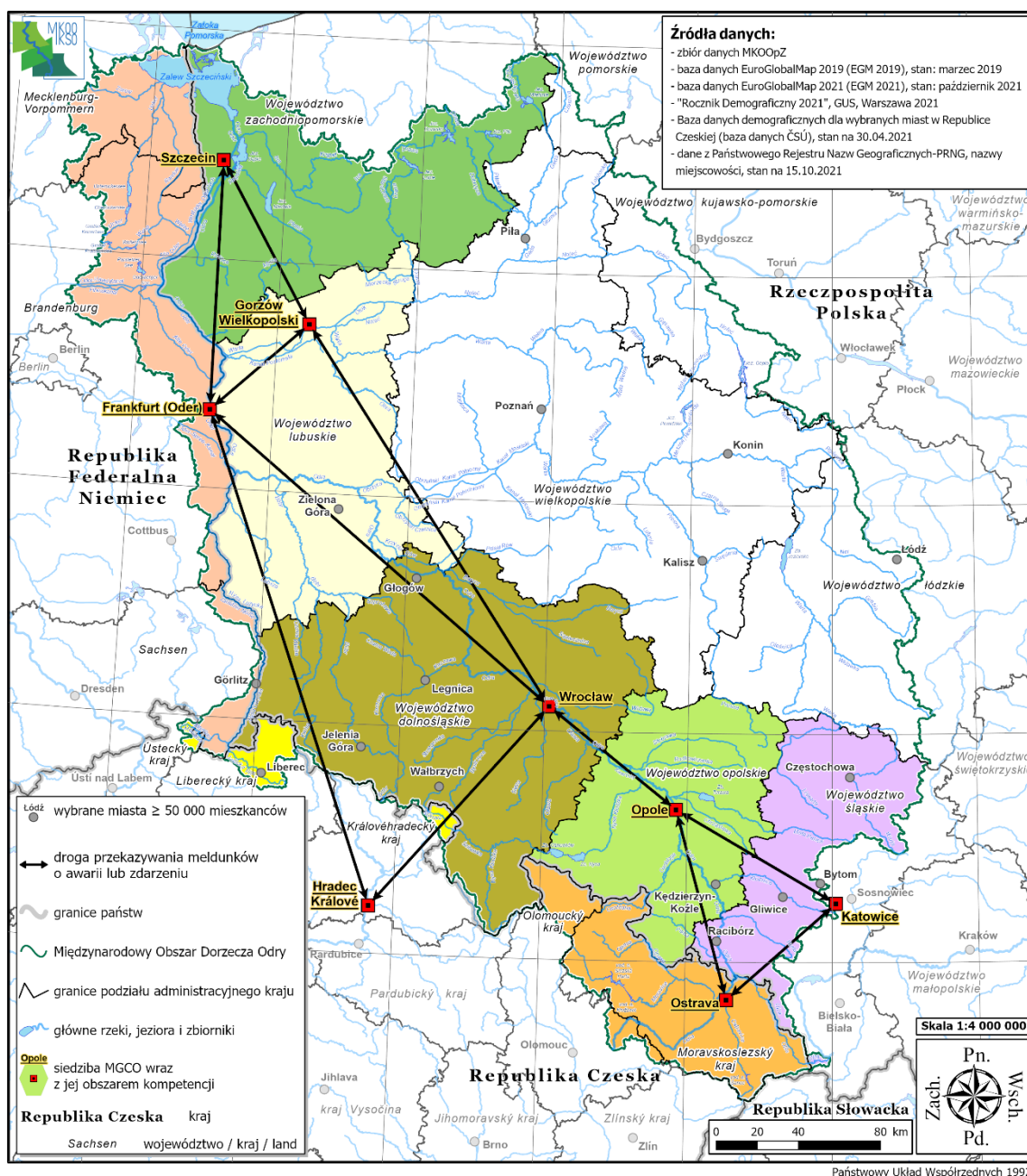
Dokument ten stanowi podstawę przekazywania informacji o miejscu, czasie wystąpienia oraz zasięgu awarii lub zdarzenia, które ma bezpośredni wpływ lub może niekorzystnie wpłynąć na jakość wody w dorzeczu Odry, lub może mieć potencjalne znaczenie transgraniczne (wpływ na kraj sąsiedni). Informacje te przekazywane za pomocą interaktywnego formularza pomiędzy Międzynarodowymi Głównymi Centralami Ostrzegawczymi (MGCO) powinny pomóc właściwym służbom krajowym w podejmowaniu natychmiastowych działań prewencyjnych, co ma szczególne znaczenie zwłaszcza w przypadku wypadków transgranicznych.

2. Międzynarodowe Główne Centrale Ostrzegawcze

Na Międzynarodowym Obszarze Dorzecza Odry funkcjonuje 8 MGCO, z czego dwie znajdują się w Republice Czeskiej (Hradec Králové, Ostrava), jedna (Frankfurt n. Odą) w Republice Federalnej Niemiec, a pięć (Katowice, Opole, Wrocław, Gorzów Wlkp., Szczecin) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Ich lista wraz z danymi kontaktowymi, podział kompetencji administracyjnych oraz szczegóły dotyczące dróg przekazywania meldunków dostępne są w MPOA <https://www.mkoo.pl/show.php?fid=7992&lang=PL>.

Rysunek 1: Obszary kompetencji poszczególnych MGCO w dorzeczu Odry

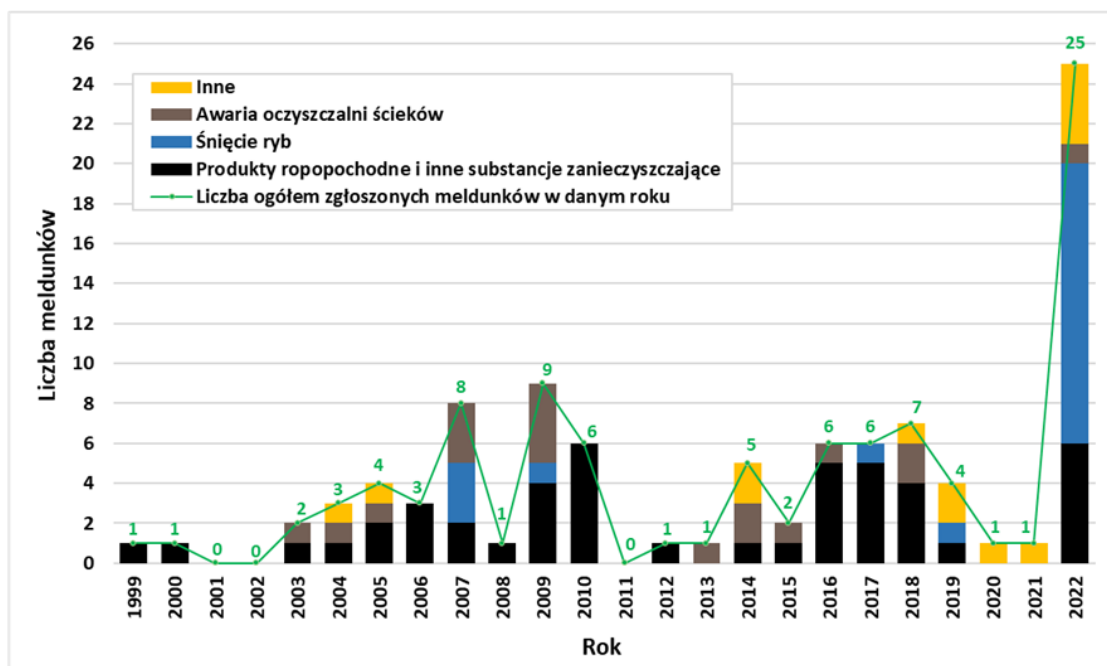
Rysunek 2: Drogi przekazywania meldunków pomiędzy poszczególnymi MGCO

3. Wykaz awarii i zdarzeń w latach 1999 – 2022

Patrząc z wieloletniej perspektywy, można stwierdzić, że liczba zgłoszonych awarii lub zdarzeń jest bardzo odmienna. Dotychczas dotyczyły one zasadniczo wycieków substancji ropopochodnych, awarii oczyszczalni ścieków, a od roku 2022 śnięcie ryb stanowiło duży procent tych zgłoszeń.

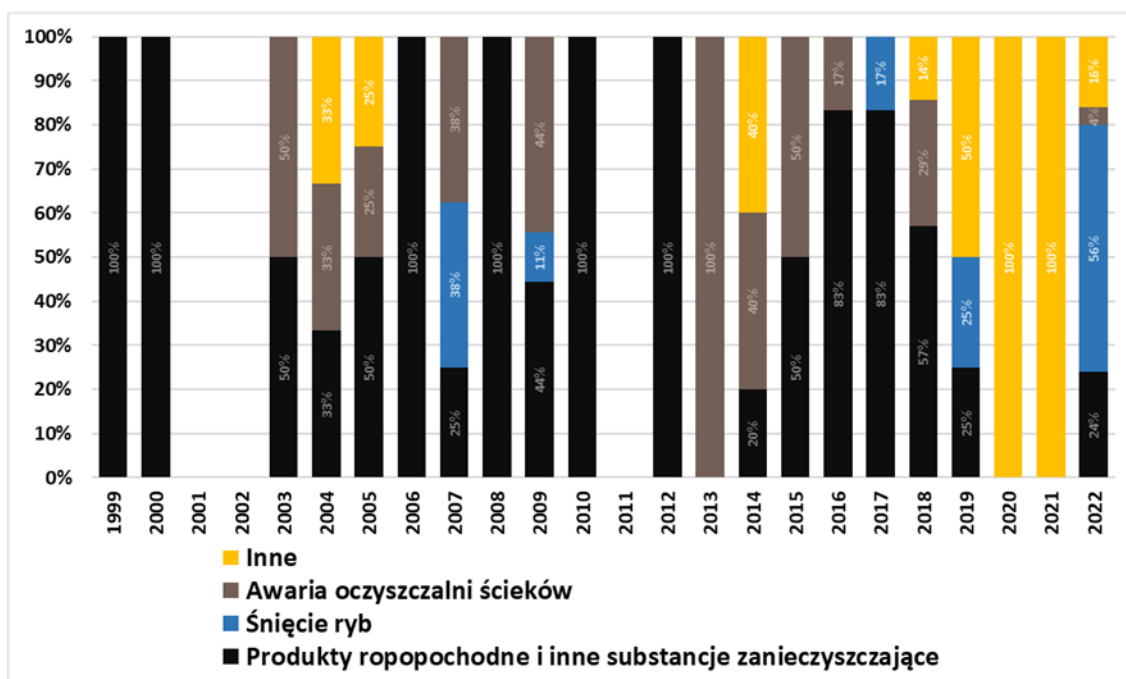
Tabela 1: Wykaz awarii i zdarzeń w latach 1999 – 2022

Rok	Produkty ropopochodne i inne substancje zanieczyszczające	Śnięcie ryb	Awaria oczyszczalni ścieków	Inne	Razem
1999	1	-	-	-	1
2000	1	-	-	-	1
2001	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-
2003	1	-	1	-	2
2004	1	-	1	1	3
2005	2	-	1	1	4
2006	3	-	-	-	3
2007	2	3	3	-	8
2008	1	-	-	-	1
2009	4	1	4	-	9
2010	6	-	-	-	6
2011	-	-	-	-	-
2012	1	-	-	-	1
2013	-	-	1	-	1
2014	1	-	2	2	5
2015	1	-	1	-	2
2016	5	-	1	-	6
2017	5	1	-	-	6
2018	4	-	2	1	7
2019	1	1	-	2	4
2020	-	-	-	1	1
2021	-	-	-	1	1
2022	6	14	1	4	25

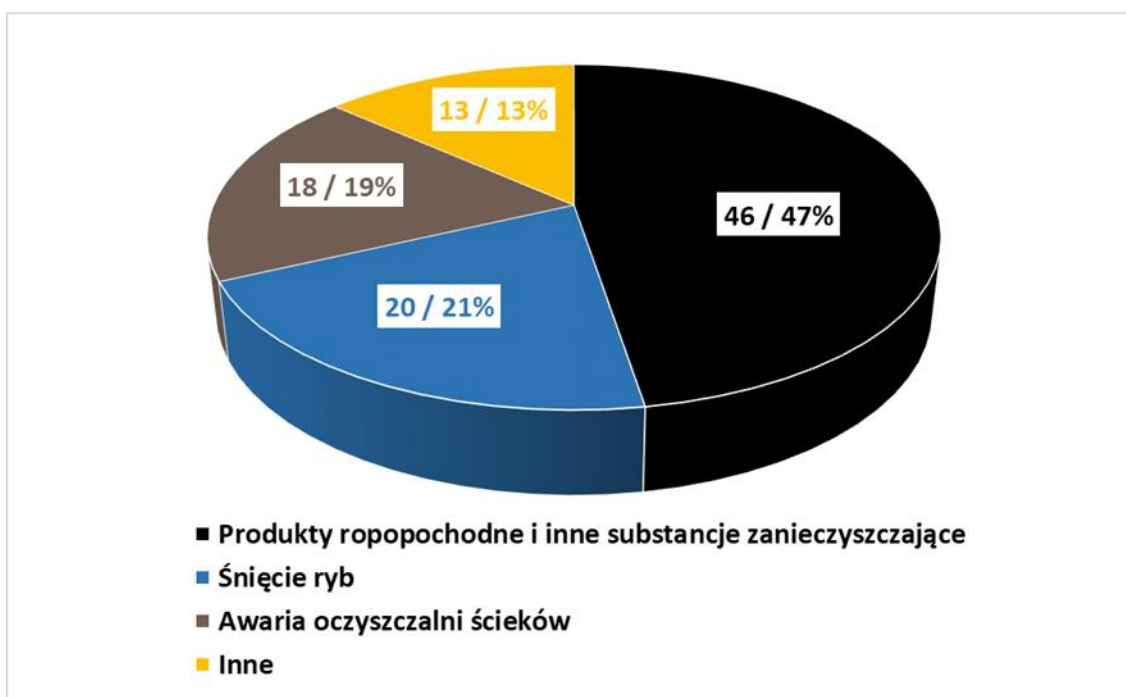

Rysunek 3: Meldunki przekazane w ramach MPOA w latach 1999-2022
z podziałem na rodzaje zdarzeń

Rysunek 4: Procentowy udział zdarzeń w danym roku

Rysunek 5: Liczba zdarzeń i ich procentowy udział w latach 1999-2022

4. Szczegółowe zestawienie meldunków o zdarzeniach lub awariach przekazanych zgodnie z MPOA w okresie od 1.01.2023 do 31.12.2023 roku

W okresie sprawozdawczym głównymi przyczynami wysłania meldunku przez daną MGCO było zanieczyszczenie wód substancjami ropopochodnymi (30% awarii/zdarzeń), jak również zjawiska śnięcia ryb (22% awarii/zdarzeń). Wystąpił również pojedynczy przypadek awarii oczyszczalni ścieków, a także przedostania się wód pogaśniczych do rzeki.

W 4 przypadkach wysyłano meldunek sprawdzający w celu ustalenia miejsca i przyczyny zdarzenia, które wystąpiły poza obszarem kompetencji danej MGCO.

Tabela 2: Meldunki w okresie od 01/2023 do 12/2023 z podziałem na rodzaj zdarzenia

Miesiąc/rok	Produkty ropopochodne i inne substancje zanieczyszczające	Śnięcie ryb	Awaria oczyszczalni ścieków	Inne	Meldunek sprawdzający	Razem
Styczeń 2023	3	-	-	2		5
Luty 2023	-	-	-	-		-
Marzec 2023	1	-	-	-		1
Kwiecień 2023	1	2	-	1		4
Maj 2023	-	-	1	1		2
Czerwiec 2023	1	2	-	1	1	5
Lipiec 2023	-	-	-	-	1	1
Sierpień 2023	-	1		-	2	3
Wrzesień 2023	-	-	-	1		1
Październik 2023	1	-	-	-		1
Listopad 2023	-	-	-	-		-
Grudzień 2023	-	-	-	-		-

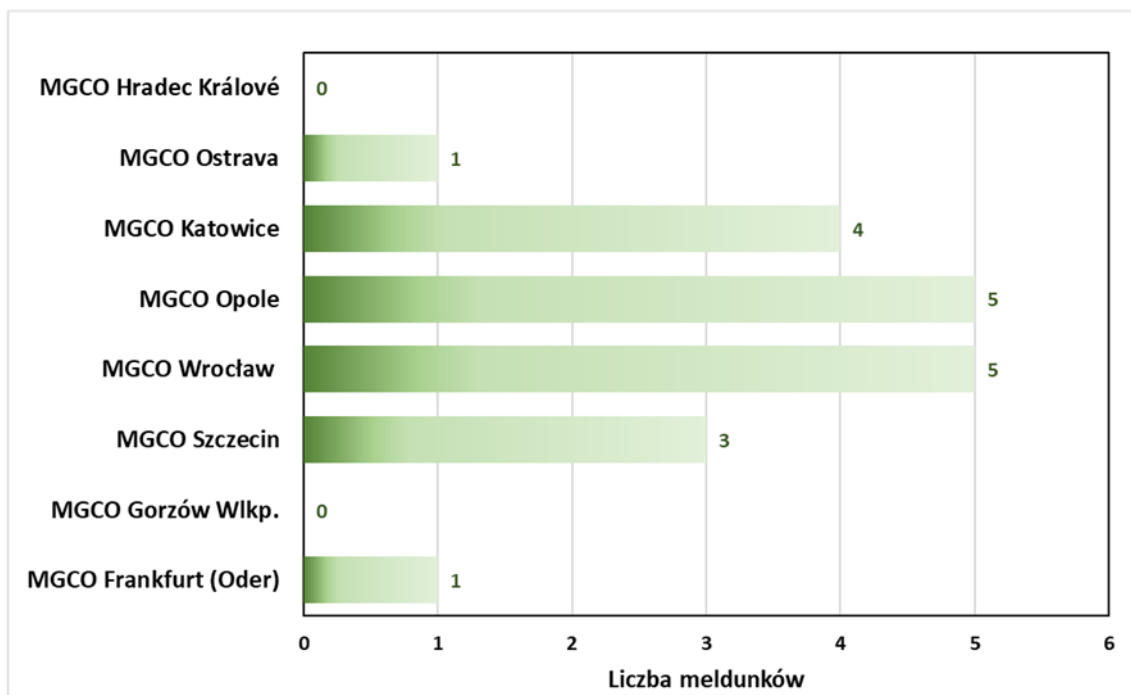

Rysunek 6: Liczba zdarzeń i ich procentowy udział w okresie od 1.01.2023 do 31.12.2023

Z uwagi na wielkość polskiej części dorzecza Odry, najczęściej meldunków o awariach lub zdarzeniach w okresie sprawozdawczym zgłoszonych było w ramach 5 polskich MGCO. Niemiecka i czeska MGCO zgłosiły po 1 meldunku. Wysłano również 4 meldunki sprawdzające, z których 3 dotyczyły obszaru kompetencji MGCO w Ostrawie, a jeden MGCO we Frankfurcie/O. 6 meldunków było aktualizowanych, z czego 2 więcej niż dwukrotnie. 1 meldunek z kwietnia 2023 roku z obszaru kompetencji MGCO we Wrocławiu (Czernica), ze

względu na utrzymujące się złe parametry wody, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nadal nie został odwołany.

**Rys. 7: Liczba meldunków o awariach/zdarzeniach z podziałem na poszczególne MGCO
w okresie od 1.01.2023 do 31.12.2023**

Duża ilość meldunków dotyczy także zdarzeń mających oddźwięk w społeczeństwie i mogących wzbudzić zainteresowanie mediów i opinii publicznej, np. zwiększone ilości śniętych ryb czy też niepokojące sygnały o dostrzegalnych na powierzchni wody zjawiskach, mogących mieć potencjalny wpływ na jakość wody. Skutkowało to większą liczbą meldunków niż przed rokiem 2022.

Meldunki dotyczące śniętych ryb zawsze były niezwłocznie przekazywane zgodnie z obowiązującymi drogami przekazywania meldunków, bez względu na ilość zaobserwowanych śniętych ryb. Tylko niektóre meldunki dotyczyły bezpośrednio zdarzeń na ciekach granicznych bądź transgranicznych, jednak ich skutki transgraniczne można ocenić jako znikome.

Załącznik 1: Zestawienie zdarzeń/awarii zgłoszonych zgodnie z Międzynarodowym Planem Ostrzegawczo-Alarmowym dla Odry (MPOA) w okresie od 1.01.2023 do 31.12.2023 roku

Lp.	Meldunek			Dane dotyczące zdarzenia/awarii							Centrala zgłaszająca
	Ostrzegawczy	Aktualizacja	Sprawdzający	Data	Miejsce	Ciek	Km rzeki	Rodzaj zdarzenia/ Substancja	Ilość	Potencjalne znaczenie transgraniczne	
1	x			05.01.2023	Gliwice	Kłodnica	n	Substancja ropopochodna	b.d.		MGCO Katowice
2	x			09.01.2023	Gryfino	Kanał Dolnej Odry	n	Substancja ropopochodna	b.d.	x	MGCO Szczecin
3	x			18.01.2023	Siekierki	Odra	653	Substancja ropopochodna	b.d.	x	MGCO Szczecin
4	x			24.01.2023	Ratzdorf	Odra	552-576	Zanieczyszczenie wód	b.d.	x	MGCO Frankfurt/O.
5	x			26.01.2023	Chlewice	Odra	627,5	Zanieczyszczenie wód	b.d.	x	MGCO Szczecin
6	x			07.03.2023	Śluza Malczyce	Odra	n	Substancja ropopochodna	b.d.		MGCO Wrocław
7	x			13.04.2023	Czernica	zbiornik przy Odrze (zakole Odry)	n	Śnięcie ryb/ Substancja ropopochodna	100 kg ryb		MGCO Wrocław
		x		09.05.2023	Czernica	zbiornik przy Odrze (zakole Odry)	n	Substancja ropopochodna	b.d.		MGCO Wrocław
8	x			14.04.2023	Wrocław	Fosa Miejska	n	Śnięcie ryb	7 sztuk		MGCO Wrocław
9	x			17.04.2023	Wrocław	Fosa Miejska	n	Złe parametry wody	b.d.		MGCO Wrocław
10	x			30.04.2023	Januszkowice	Odra	n	Śnięcie ryb	b.d.		MGCO Opole
		x		05.05.2023	Januszkowice	Odra	n	Śnięcie ryb	b.d.		MGCO Opole
		x		06.05.2023	Januszkowice	Odra	n	Śnięcie ryb	100-150 sztuk		MGCO Opole
		x		08.05.2023	Januszkowice	Odra	n	Śnięcie ryb	100 sztuk		MGCO Opole
11	x			13.05.2023	Jelcz	zbiornik Jelcz Łącha	n	Złe parametry wody	b.d.		MGCO Wrocław
12	x			17.05.2023	Gliwice	Kłodnica	n	Awaria oczyszczalni ścieków/ścieki komunalne	b.d.		MGCO Katowice
		x		17.05.2023	Gliwice	Kłodnica	n	Awaria oczyszczalni ścieków/ścieki komunalne	b.d.		MGCO Katowice
13	x			01.06.2023	Przełęk	Biała Głuchołaska	n	Śnięcie ryb	100 sztuk		MGCO Opole
		x		02.06.2023	Przełęk	Biała Głuchołaska	n	Śnięcie ryb	75 kg		MGCO Opole
		x		05.06.2023	Przełęk	Biała Głuchołaska	n	Substancja zanieczyszczająca - żywica poliamidowo-epichloro-hydrynowa	100-200 l		MGCO Opole

Lp.	Meldunek			Dane dotyczące zdarzenia/awarii							Centrala zgłaszająca
	Ostrzegawczy	Aktualizacja	Sprawdzający	Data	Miejsce	Ciek	Km rzeki	Rodzaj zdarzenia/ Substancja	Ilość	Potencjalne znaczenie transgraniczne	
14	x			10.06.2023	Śluza Sławięcice Śluza Nowa Wieś	Kanał Gliwicki	n	Śnięcie ryb	465 kg		MGCO Opole
		x		11.06.2023	Śluza Sławięcice Śluza Nowa Wieś	Kanał Gliwicki	n	Śnięcie ryb	400 kg		MGCO Opole
		x		13.06.2023	Śluza Sławięcice Śluza Nowa Wieś	Kanał Gliwicki	n	Śnięcie ryb	290 kg		MGCO Opole
15	x			22.06.2023	Kędzierzyn Koźle	Kanał ściekowy	n	Śnięcie ryb/Substancja ropopochodna	80 kg ryb		MGCO Opole
16	x			24.06.2023	Kaczyce	Olza	n	Przedostanie się wód pogaśniczych wskutek pożaru składowiska łatwopalnych substancji chemicznych	b.d.		MGCO Katowice
17			x	29.06.2023	Granica PL/CZ	Mora	n	Zanieczyszczenie wód	b.d.	x	MGCO Opole
18			x	26.07.2023	Chałupki	Odra	n	Śnięcie ryb	b.d.	x	MGCO Katowice
19			x	16.08.2023	Schwedt	Odra	n	Nieprawidłowości w odprowadzaniu ścieków z Papierni Schwedt	b.d.	x	MGCO Szczecin
20	x			25.08.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb	20 kg		MGCO Opole
		x		28.08.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb	32 szt.		MGCO Opole
		x		29.08.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb	46 kg		MGCO Opole
		x		30.08.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb	40 szt.		MGCO Opole
		x		31.08.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb	7 kg		MGCO Opole
		x		08.09.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb	14 kg		MGCO Opole

Sprawozdanie o zdarzeniach/awariach zgłoszonych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023
zgodnie z Międzynarodowym Planem Ostrzegawczo-Alarmowym dla Odry (MPOA)

Lp.	Meldunek			Dane dotyczące zdarzenia/awarii							Centrala zgłaszająca
	Ostrzegawczy	Aktualizacja	Sprawdzający	Data	Miejsce	Ciek	Km rzeki	Rodzaj zdarzenia/ Substancja	Ilość	Potencjalne znaczenie transgraniczne	
		x		09.09.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb	105 kg		MGCO Opole
		x		10.09.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb	150 kg		MGCO Opole
		x		12.09.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb od 7.09.2023	463 kg		MGCO Opole
		x		15.09.2023	Kanał Gliwicki, Kanał Kędzierzyński	Odra	n	Śnięcie ryb od 7-15.09.2023	847 kg		MGCO Opole
21			x	29.08.2023	Chałupki	Odra	n	Śnięcie ryb	50 szt.	x	MGCO Katowice
22	x			13.09.2023	Gliwice	rzeki Bytomka i Kłodnica	n	Wyciek nieznannej substancji z doszczelnionego pojemnika	1000 l		MGCO Katowice
23	x			24.10.2023	Domašov	Bělá	24,8	Substancja ropopochodna	b.d.		MGCO Ostrava

Uchwalono podczas 29 Narady Przewodniczących Delegacji MKOOpZ w dniu 6 czerwca 2024 roku